

EVROPSKI PARLAMENT

2009 – 2014

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

2010/2273(INI)

17. 2. 2011

OSNUTEK POROČILA

o spodbujanju mobilnosti delavcev v Evropski uniji
(2010/2273(INI))

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

Poročevalec: Traian Ungureanu

PR_INI

VSEBINA

Stran

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....3

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o spodbujanju mobilnosti delavcev v Evropski uniji (2010/2273(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 21, 45 in 47 Pogodbe o delovanju Evropske unije in členov 15, 21, 29, 34 in 45 Listine o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju Uredbe Sveta št. 1612/68 (EGS) o prostem gibanju delavcev v Skupnosti¹,
- ob upoštevanju Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic², poročila o izvajanju direktive 2004/38/ES (KOM(2008)0840) iz leta 2008 in resolucij Sveta iz novembra 2007 in aprila 2009 v zvezi z direktivo 2004/38/ES,
- ob upoštevanju Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2005/36/ES z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij,³
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 6. decembra 2007 z naslovom „Mobilnost, instrument za nova in boljša delovna mesta: Evropski akcijski načrt za poklicno mobilnost (2007–2010)“ (KOM(2007)0773),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 18. novembra 2008 o vplivu prostega gibanja delavcev v okviru širitve EU (KOM(2008)0765),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 16. decembra 2008 z naslovom „Nova znanja in spretnosti za nova delovna mesta: napovedovanje in usklajevanje potreb trga dela ter znanja in spretnosti“ (KOM(2008)0868),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 13. julija 2010 z naslovom „Ponovna potrditev prostega gibanja delavcev: pravice in pomembne spremembe“ (KOM(2010)0373),
- ob upoštevanju strategije Evropa 2020, predvsem pa njenih vodilnih pobud „Program za nova znanja in spretnosti in nova delovna mesta“ ter „Mladi in mobilnost“,
- ob upoštevanju sklepov Sveta za pravosodje in notranje zadeve z dne 27. novembra 2008 z naslovom „Prosto gibanje oseb: zlorabe in izkoriščanje pravice do prostega gibanja oseb“,
- ob upoštevanju sklepov Sveta za zaposlovanje, socialno politiko, zdravje in varstvo potrošnikov z dne 9. marca 2009 o „Poklicni in geografski mobilnosti delovne sile in prostem gibanju delavcev znotraj Evropske unije“,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 2. aprila 2009 o težavah in perspektivah v zvezi z državljanstvom Unije⁴,

¹ UL L 257, 19.10.1968, str. 2

² UL L 158, 30.04.2004, str. 77

³ UL L 255, 30.09.2005, str. 22

⁴ P6_TA(2009)0204.

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. decembra 2008 o evropskem akcijskem načrtu za poklicno mobilnost (2007-2010)¹,
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o opredelitvi preostalih ovir za mobilnost na notranjem trgu dela²,
 - ob upoštevanju spremljevalnega dokumenta Komisije o smernicah za boljši prenos Direktive 2004/38/ES o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic ter njeno učinkovitejšo uporabo (KOM(2009)0313),
 - ob upoštevanju osnutka vmesnega poročila z naslovom „Primerjalne študije o uporabi Direktive 2004/38/ES o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic“, ki ga je zahteval Odbor za pravne zadeve in pripravilo evropsko združenje ECAS (European Citizen Action Service),
 - ob upoštevanju člena 48 svojega poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve in mnenj Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve ter Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A7-0000/2011),
- A. ker je življenje in delo v drugi državi članici ena izmed temeljnih svoboščin Unije, ki predstavlja osnovni vidik državljanstva Unije in je kot taka priznana tudi v Pogodbah, vendar pa statistični podatki kažejo, da se kljub konkretnim pobudam, ki so bile sprejete za spodbujanje mobilnosti delavcev, te pravice še vedno poslužuje premalo ljudi,
 - B. ker trenutno v tuji državi članici prebiva le 2,3 % ljudi, vendar pa 17 % ljudi predvideva, da bodo v tujini delali v prihodnje, 48 % ljudi pa bi v primeru odpuščaj razmišljalo o iskanju zaposlitve v drugi državi ali regiji,
 - C. ker je, kot izhaja iz sporočila Komisije z dne 18. novembra 2008, mobilnost delavcev iz držav, ki so se EU pridružile leta 2004 in 2007, pozitivno vplivala na gospodarstva držav članic,
 - D. ker tiste države članice, ki niso uvedle prehodnih ukrepov na področju prostega gibanja delavcev iz držav članic, ki so se EU pridružile leta 2004 in 2007, niso poročale o kakršnih koli negativnih učinkih, kljub temu pa so se številne države članice odločile, da bodo za državljane Romunije in Bolgarije še naprej omejevale trg delovne sile,
 - E. ker kljub zakonodajnim aktom EU in programom, namenjenih spodbujanju prostega gibanja delavcev, še vedno obstajajo ovire za celovito uveljavljanje te temeljne svoboščine (npr. socialne, pravne in upravne ovire, neustrezne politike na področju vračanja, ki ne zadovoljujejo potreb delavcev migrantov, pomanjkljivosti na področju priznavanja izkušenj, pridobljenih v okviru mobilnosti, težave glede zaposlovanja zakoncev ali partnerjev in dolgotrajni postopki za priznavanje diplom),
 - F. ker omenjene ovire in omejitve kršijo temeljno pravico delavcev, dodatno otežujejo okrevanje gospodarstev EU in lahko privedejo do nasprotnih učinkov, kot so večji obseg nezakonitega dela, razraščanje sive ekonomije in izkoriščanja delavcev,

¹ UL C 45 E, 23.02.2010, str. 23

² UL C 228, 22.09.2009, str. 14

1. poudarja, da sporočilo Komisije KOM(2008)0840 navaja, da države članice vztrajno kršijo izvajanje direktive 2004/38/ES, kar škoduje prostemu gibanju delavcev, in da je takšno stanje privedlo do številnih pritožb posameznikov, peticij in več kot štirideset vprašanj Parlamenta, zaradi česar je Komisija sprožila pet postopkov za ugotavljanje kršitev v zvezi z neustreznim izvajanjem te direktive,
2. pozdravlja sporočilo Komisije KOM(2010)0373, ki opisuje in razlaga trenutno stanje na področju prostega gibanja delavcev, vendar obžaluje pomanjkanje konkretnih ukrepov ali rešitev,
3. poziva Komisijo, naj še naprej spodbuja mobilnost delovne sile in predstavi dolgoročno, celovito in multidisciplinarno strategijo mobilnosti, ki bo odpravila vse obstoječe pravne, upravne in praktične ovire na področju prostega gibanja delavcev; zahteva dosledno, učinkovito in pregledno politiko, ki bo osredotočena na zahteve trga delovne sile in gospodarska gibanja;

Upravna poenostavitev in pravni vidiki

4. opozarja, da so v skladu z določbami Pogodb in veljavne zakonodaje države članice odgovorne za poenostavitev upravnih postopkov, povezanih s prostim gibanjem delavcev, da bi zagotovile čim boljše izvajanje te pravice in odpravile neupravičene, nepotrebne in zamudne upravne postopke, ki omejujejo izvajanje te pravice;
5. poziva Komisijo, naj spodbuja poenostavitev upravnih praks in upravnega sodelovanja, s čimer bi omogočila sinergije med nacionalnimi organi;
6. je zaskrbljen zaradi neustreznega prenosa in izvajanja veljavnih direktiv na področju prostega gibanja delavcev, predvsem pa direktive 2004/38/ES v zvezi s pravico do vstopa in prebivanja družinskih članov iz tretjih držav, ter zamudnih upravnih postopkov in zahtev po dodatnih dokumentih za prebivanje (delovno dovoljenje, dokazilo o ustrezni nastanitvi), ki niso skladni z direktivo 2004/38/ES;
7. poziva Komisijo, naj z neprestanim in celovitim spremljanjem izvajanja direktive 2004/38/ES v celoti izvaja svoje posebne pravice, ki izhajajo iz Pogodb in, če je to potrebno, izvaja tudi svojo pravico do začetka postopkov za ugotavljanje kršitev zoper držav članice, ki ne izpolnjujejo svojih obveznosti;

Povezave z drugimi politikami

8. ugotavlja, da pravice do prostega gibanja delavcev ni mogoče obravnavati ločeno od ostalih pravic in osnovnih načel EU ter da bo spoštovanje evropskega socialnega modela in pravic, ki jih zagotavlja Evropska konvencija o človekovih pravicah, kot je navedeno tudi v Listini o temeljnih pravicah Evropske unije, omogočilo dostojno zaposlitev, ustrezne delovne pogoje, pravice na področju socialne varnosti, enako obravnavo, spoštovanje družinskega življenja in svobodo opravljanja storitev;
9. meni, da je treba vzpostaviti povezave med pravom EU in zakonodajo držav članic, da bi preprečili vsakršne ovire na področju izvajanja in uveljavljanja pravice do prostega gibanja delavcev;
10. meni, da zahteva učinkovito izvajanje vseh politik, ki se navezujejo na prosto gibanje delavcev, usklajeno ukrepanje, še posebej na področju dokončanja notranjega trga, usklajevanja sistemov socialne varnosti, pravic iz dodatnega pokojninskega zavarovanja,

zaščite delavcev, izobraževanja in poklicnega usposabljanja, davčnih ukrepov, podobnih tistim, ki so namenjeni izogibanju dvojne obdavčitve, in boja proti diskriminaciji;

11. meni, da ustrezni sistemi socialne zaščite v veliki meri lajšajo geografsko in poklicno mobilnost delavcev in da je treba v politiki mobilnosti delovne sile zaobjeti tudi socialno vključenost mobilnih delavcev in ponovno socialno vključevanje delavcev, ki se vračajo v svoje države;
12. poudarja, da zahteva učinkovito izvajanje prostega gibanja delavcev od evropskih in nacionalnih organov usklajeno ukrepanje, da bi olajšali in poenostavili upravne postopke glede vprašanj, ki so posredno povezana s to pravico, kot so na primer prenos registracij vozil in zdravstvenih kartotek, izogibanje dvojni obdavčitvi, jasna pravila o povračilu stroškov zdravstvene oskrbe ipd.;
13. meni, da lahko mala in srednja podjetja sprožijo gospodarsko okrevanje in razvoj, saj predstavljajo glavni vir novih delovnih mest; zato ponovno poudarja potrebo po tem, da se mora EU zavezati k podpiranju in razvoju malih in srednjih podjetij, predvsem v okviru politik trga dela in izobraževalnih programov;

Ukrepi za spodbujanje prostega gibanja

14. poziva države članice, naj odpravijo obstoječe prehodne ovire na področju prostega gibanja delavcev iz držav članic, ki so se EU pridružile leta 2004 in 2007; meni, da imajo takšne ovire nasprotni učinek in predstavljajo diskriminatorne ukrepe zoper evropske državljane, in poziva k učinkovitemu izvrševanju preferenčnega pravila v celotni Uniji;
15. poziva Komisijo, naj javnost obvešča o pozitivnih učinkih, ki jih z vidika socialno-ekonomske in geografske kohezije mobilnost delovne sile prinaša za države gostiteljice, matične države in za EU;
16. pozdravlja načrt Komisije glede vzpostavitve rednega in sistematičnega ocenjevanja dolgoročne ponudbe in povpraševanja na trgih delovne sile EU do leta 2020, ki bo razčlenjeno glede na panoge, poklice, stopnje strokovne usposobljenosti in države, ter močno podpira uskladitev politik trga dela in izobraževanja med državami članicami, da bi dosegli cilje, ki izhajajo iz strategije EU 2020, glede ustvarjanja novih delovnih mest in preprečevanja bodočih posrednih ovir, ki bi lahko ovirale uveljavljanje pravice do prostega gibanja;
17. poziva organe na vseh ravneh, naj zagotovijo podporo zadevnim politikam in povečajo ozaveščenost o možnostih in prednostih mobilnosti, pri čemer poudarja, da je za usklajevanje na teh področjih odgovorna Komisija;

Zavodi za zaposlovanje in obveščanje delavcev

18. priznava in poudarja pomen javnih zavodov za zaposlovanje, predvsem pa sistema in mreže EURES, za spodbujanje mobilnosti delovne sile po celotni EU s pomočjo zagotavljanja informacij o prostih delovnih mestih, priložnostih za izobraževanje in poklicno usposabljanje ter delovnih in življenjskih pogojih;
19. je zaskrbljen zaradi zmanjšanja sredstev, namenjenih svetovalcem mreže EURES, in poziva k zavzemanju za dolgoročno strategijo, ki bo mreži EURES in njenim zaposlenim omogočila učinkovito izvajanje nalog;
20. meni, da je treba obveščanje delavcev EU o ugodnostih, pravicah in dolžnostih, ki izhajajo iz mobilnosti delovne sile, še dodatno izboljšati; poziva Komisijo, naj svoje

ukrepe uskladi z nacionalnimi organi in bolje izkoristi mrežo EURES ter spletno omrežje za reševanje težav SOLVIT;

Pridobivanje znanja in spretnosti za večjo konkurenčnost

21. meni, da se je zaradi negativnih učinkov, ki so posledica gospodarske krize, konkurenčni pritisk na trge delovne sile povečal, zato je primerjalno prednost mogoče ponovno pridobiti le z vlaganjem v formalno in neformalno izobraževanje ter poklicno usposabljanje, z izmenjavo delovnih izkušenj in z usklajenimi ukrepi za pospeševanje mobilnosti delovne sile;
22. čestita Komisiji ob sprejemu vodilne pobude Mladi in mobilnost in vzpostavitvi Programa za nova znanja in spretnosti in nova delovna mesta ter še posebej pozdravlja pilotni projekt „Tvoja prva zaposlitev EURES“ in predlagani ukrep za oblikovanje evropskega potnega lista znanj in spretnosti;
23. meni, da bodo znanja in spretnosti spodbudila mobilnost delavcev, in od Komisije zahteva, da oblikuje načrt povpraševanja po znanjih in spretnostih ter srednje- in dolgoročno oceno glede delovnih mest v prihodnje;
24. meni, da se ne bi smeli osredotočati zgolj na mlade delavce in da so zaželeno ciljne strategije, ki spodbujajo in lajšajo prosto gibanje različnih kategorij delavcev, glede na njihove posebne značilnosti (starost, spol, znanja in spretnosti, pripadnost ranljivim skupinam) in potrebe;
25. poziva države članice, naj svoje strategije vseživljenjskega učenja in poklicnega usposabljanja prilagodijo razmeram na trgu delovne sile in zagotovijo prenosljiva znanja in spretnosti, ki bodo z vidika geografskega območja in znanja omogočala širšo uporabo, da bi tako ta znanja in spretnosti bolje uskladili s ponudbo delovnih mest;
26. poziva Komisijo in države članice, naj sodelujejo pri doseganju višje ravni primerljivosti šolskih in univerzitetnih učnih načrtov in večje standardizacije evropskega izobraževanja;
27. meni, da je treba najti sinergijo med programi, namenjenimi spodbujanju prostega gibanja študentov, oseb, ki se poklicno usposabljujejo, in pripravnikov, ter programi, ki so namenjeni izključno spodbujanju prostega gibanja delavcev;
28. meni, da nezadostno znanje jezikov (še posebej pri odraslih) ostaja pomembna ovira za mobilnost delovne sile; poziva države članice, naj dejavno spodbujajo učenje tujih jezikov, in Komisijo, naj nadaljuje s svojimi prizadevanji na tem področju;
29. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

OBRAZLOŽITEV

Vprašanje migracij delovne sile znotraj EU se je dolgo časa obravnavalo kot morebitna težava, ki na nacionalni ravni prispeva k neravnovesju zaradi pomanjkanja ponudbe delovne sile, v državah gostiteljicah pa vpliva na kolektivna pogajanja in plače. Čeprav je bilo „prosto gibanje delavcev“ v Pogodbah prisotno kot jamstvo za dokončanje enotnega trga in za okrepitev prave evropske identitete, je bila državam članicam podeljena pravica do ohranitve začasnih ovir v prehodnih obdobjih kar zadeva odpiranje trga delovne sile za nove države članice.

Z zgodovinskega vidika se je strah vedno osredotočal na dva glavna vidika: na prihod številnih priseljencev iz revnejših v uspešnejše države in izgubo delovnih mest za državljane držav gostiteljic ali, v boljšem primeru, na znižanje ravni plač.

Vendar pa nedavne raziskave kažejo, da so ti strahovi neutemeljeni in da so, ravno nasprotno, delovne migracije imele koristne učinke na celotno EU. Razloge za takšne rezultate gre iskati v naravnem približevanju povpraševanja in ponudbe delovne sile, ki je jasno pokazalo, da so določena delovna mesta, ki jih državljani niso iskali, zapolnili delavci migranti. V tem primeru je bila dodana vrednost za neto blaginjo v EU jasna, saj v državah članicah ni bilo nobenih prostih delovnih mest in padcev stopenj produktivnosti, obenem pa so delavci, ki so svoje storitve opravljali v drugi državi članici, prejeli boljše osebne dohodke. Poleg tega se je zmanjšala raven nezakonitih delovnih migracij, saj ni bilo nikakršnih spodbud za izigravanje zakonodaje, po drugi strani pa smo bili priča jasnim znakom vključevanja delavcev v gostiteljske družbe.

Kljub temu da so bili koristni učinki delovne migracije očitni, pa je v razpravi o prostem gibanju delavcev vseeno treba obravnavati nekaj vprašanj. Podatki iz leta 2008 kažejo, da 2,3 % državljanov EU (11,3 milijona oseb) prebiva v državi članici, ki ni država, katere državljani so, še precej več pa jih to pravico uveljavlja v določenem obdobju svojega življenja. Glede na podatke iz nedavne raziskave Eurobarometra je 10 % anketiranih v 27 državah EU odgovorilo, da so v preteklosti živeli in delali v drugi državi, medtem ko namerava 17 % anketiranih pravico do prostega gibanja uveljaviti v prihodnje. To dokazuje, da migracijski tok delavcev ni prispeval k izjemno visokim številkam, saj menjava delovnega mesta v novi državi od delavcev zahteva, da se soočijo z dodatnimi ukrepi. V praksi se to kaže v težavah, povezanih s spremembo kulturnega okolja, prilagajanjem novim jezikom, odtujenostjo od družine, pa tudi drugimi ovirami, ki onemogočajo polno uveljavljanje pravice do prostega gibanja. V tem okviru je Evropska komisija predstavila svoje sporočilo z naslovom „Ponovna potrditev prostega gibanja delavcev: pravice in pomembne spremembe“, v katerem je zelo jasno prikazala trenutno stanje.

Glede na ugotovitve, ki izhajajo iz zadnjega sporočila Evropske komisije, se je poročevalec osredotočil na sredstva in strategije, ki lahko to stanje izboljšajo in ponovno potrdijo evropsko zavzemanje za krepitev pravice do prostega gibanja delavcev.

Glavno vodilo pristopa, ki ga je treba zavzeti na evropski ravni, je dejstvo, da je prosto gibanje delavcev pravica, ki jo imajo državljani, in da uveljavljanje te pravice ni privedlo do nikakršnih negativnih učinkov na trgih delovne sile. Prav zato imajo države članice skupaj s svojimi lokalnimi in regionalnimi organi ključno vlogo pri lažšanju uveljavljanja te pravice,

veljavno zakonodajo pa je treba ustrezno in v celoti izvajati. Poleg tega obstaja tudi velika potreba po sodelovanju pri vzpostavljanju povezave med nacionalnimi zakonodajami in evropskim pravom, da bi zagotovili odpravo morebitnih neposrednih in posrednih ovir, predvsem pa tistih, ki so povezane z diskriminatorno obravnavo na podlagi državljanstva, zavračanjem podeljevanja pravic za družinske člane, programi socialne varnosti in drugimi ovirami, ki lahko preprečijo ali omejijo prosto gibanje delavcem, ki iščejo zaposlitev.

Ukrepi, predlagani v tem poročilu, so strukturirani tako, da odpravljajo glavne težave, ki so se pokazale med obravnavo pravice do prostega gibanja delavcev. Ker sprememba delovnega mesta in države ne zadeva le določb, ki izhajajo iz politik trga dela, je najprej treba sprejeti naslednje ukrepe: približevanje in usklajevanje z drugimi veljavnimi politikami in strategijami za lajšanje prehoda delavcev v državo gostiteljico. To vključuje tudi ukrepe, ki so bili sprejeti na področju dokončanja notranjega trga, usklajevanja sistemov socialne varnosti, pravic iz dodatnega pokojninskega zavarovanja, zaščite delavcev, izobraževanja in poklicnega usposabljanja, jezikovnih zahtev, davčnih ukrepov, podobnih tistim za preprečevanje dvojne obdavčitve, in politik za boj proti diskriminaciji. Poleg tega so določbe, ki se nanašajo na pravice družinskih članov, prav tako pomembne kot tiste, ki so neposredno povezane z iskalci zaposlitve, saj bi odrekanje teh pravic lahko privedlo do novih ovir pri iskanju zaposlitve v drugi državi članici.

Drugič, obstaja jasna potreba po uskladitvi učinkov delovne migracije z obstoječimi strategijami na evropski ravni, predvsem s strategijo EU 2020, pa tudi s krepitvijo vloge malih in srednje velikih podjetij. Na tem področju je vključevanje malih in srednje velikih podjetij bistvenega pomena. Njihov razvoj bo namreč prispeval k večjemu številu delovnih mest, njihovo dinamično obnašanje pa lahko zagotovi ciklične migracije delavcev, ki bodo sčasoma prevzeli željo po nadgradnji svojih znanj in spretnosti s pomočjo aktivnega učenja ali prek napredovanja, ter ohranjanje konkurenčnega okolja, ki bo prispevalo k boljšim končnim proizvodom.

Trenutno stanje in izkušnje, pridobljene med finančno krizo, so prispevale k novemu naboru možnosti za ponovni zagon gospodarske uspešnosti in povečanje stopenj zaposlenosti. Zato so koristi, ki izhajajo iz mobilnosti delovne sile, izredno pomembne, saj bodo prispevale k socialno-ekonomski usklajenosti ter k nadaljevanju sodelovanja, ki koristi tako delodajalcem kot delavcem. Poleg tega ne smemo pozabiti, da bo polno izvajanje mobilnosti delovne sile prispevalo k lažjemu doseganju cilja na področju ustvarjanja novih delovnih mest.

Tretjič, poročevalec se osredotoča tudi na pomen obveščanja in znanja. Skupni trend, ki smo mu priča v večini držav članic, je povezan z nezadovoljivo ravni sedanjega obveščanja glede pravic in dolžnosti, ki jih morajo državljanji poznati. Mobilnost delovne sile je treba spodbujati v večji meri, informacije pa morajo biti dostopne vsem, ki jih to zadeva. V tem okviru je vloga evropskih institucij in nacionalnih vlad odločilnega pomena, saj je treba izboljšati njihovo sodelovanje in odpraviti neskladja med posredovanimi informacijami. Glede na to da je prišlo do sprememb v sestavi delovnih mest, potrebe po nadgradnji znanj in spretnosti ter večji vlogi izobraževanja ni mogoče več spregledati. Prav zato poročevalec zavzema jasno stališče glede tega, da je treba okrepiti prizadevanja za vse vrste izobraževalnih programov, katerih cilj je pridobivanje delovne sile, ki se bo lahko odzivala na potrebe in izzive prihodnosti. V tem okviru je usklajevanje med politikami na področju izobraževanja in hitrejše priznavanje diplom bistvenega pomena za izboljšanje poenotene

razumevanja glede tega, kako delovno aktivno prebivalstvo pripraviti na spremembe in konkurenčne pritiske, ki izhajajo iz trga dela.

Glavno sporočilo tega poročila je naslednje: glede na to da nismo zabeležili nikakršnih negativnih učinkov mobilnosti delovne sile, še zlasti pa ne po širitvenih valih v letih 2004 in 2007, ni nikakršnih socialno-ekonomskih razlogov za ohranjanje ovir za vstop na nove trge delovne sile, predvsem za državljane Romunije in Bolgarije. Nacionalne politike je treba približati evropskim strategijam, da bi lahko uresničili pričakovane ravni blaginje in napredka. Poleg tega lahko v obdobju globaliziranih trgov in demografskih sprememb prav prosto gibanje delavcev prispeva k rešitvam na področju ustreznega usklajevanja med povpraševanjem in ponudbo delovne sile. Da bi takšno stanje dosegli, se je treba osredotočiti na izvajanje veljavne zakonodaje in uporabo obstoječih pravil, pa tudi na spodbujanje usklajenega ukrepanja na področju priznavanja diplom in razvoja bodočih izobraževalnih sistemov, s katerimi bi se odzvali na potrebe trga in ohranili visoko raven konkurenčne prednosti, povezane z znanji in spretnostmi, ter ostalih pravic, ki jih uveljavljajo delavci, če želijo prebivati in opravljati svoje delo v novi državi. Vsi nepotrebni upravni postopki, ki lahko podaljšajo ali preprečijo uveljavljanje pravice do prostega gibanja delavcev, so neutemeljeni in jih je treba nemudoma odpraviti, saj predstavljajo breme, ki z gospodarskega ali socialnega vidika ni upravičeno.

Poročevalec je prepričan, da je temeljito poznavanje trenutnega stanja in bodočih sprememb na trgih delovne sile mogoče doseči le, če prizadevanja Evropske komisije na področju izvrševanja in spodbujanja mobilnosti delovne sile še dodatno okrepimo in opravimo tudi poglobljeno analizo glede postopkov za ugotavljanje kršitev zoper države članice, ki svojih obveznosti ne izpolnjujejo, gibanj na področju mobilnosti delovne sile z vidika znanj in spretnosti, gospodarskih panog in geografskih območij ter oblikujemo dolgoročno, celovito in multidisciplinarno strategijo mobilnosti, s katero bi analizirali in odpravili vse obstoječe pravne, upravne in praktične ovire prostega gibanja delavcev. Gospodarski razlogi za odpiranje trgov delovne sile so v današnji časih bolj jasni kot kdajkoli prej. Previsoka raven protekcionizma na področju mobilnosti delovne sile bo dodatno spodbudila vedno večje razlike med državami članicami in okrepila nezaupanje, kar lahko negativno vpliva na uspešnost EU kot globalnega akterja in oslabi njeno vlogo na lestvici konkurenčnosti. Prišel je čas, ko morajo države članice EU delati in rasti skupaj.